

[Ministeren for Grønland.]

må stå helt klart, at enhver mulighed for at lade denne arbejdskraft afløse den udsendte arbejdskraft må udnyttes, og det er muligt, at en sådan udnyttelse må være en forudsætning for den uddannelse, man modtager. Afgørelsen af, hvorvidt denne arbejdskraft er anvendelig eller ej, må i hvert fald ikke bero på et skøn, der kan anfægtes.

Når hr. Rosing i øvrigt nævner ønsket om ansættelse af mere grønlandsk arbejdskraft, ønsker om at anvende denne arbejdskraft i størst muligt omfang på alle de felter, hvor dette vil være muligt, ja, så må jeg også være enig i dette ønske. Ikke alene ud fra almindelige økonomiske betragtninger, men også ud fra det hensyn, som jo ofte er understreget også af hr. Rosing, at de hjemmehørende grønlændere ikke skal være passive tilskuere til det, der sker i Grønland. Men jeg vil da gerne benytte denne lejlighed til at pege på, at der, ikke mindst når det drejer sig om bygge- og anlægsarbejder, gøres en betydelig indsats af Grønlands tekniske organisation netop for at fremskaffe grønlandsk arbejdskraft.

Der averteres, der propaganderes, der fremlægges overalt i Grønland særligt udarbejdede tryksager i moderne tilsnit med blikfang på alle de offentlige kontorer, og hvor den grønlandske arbejdskraft færdes. Men endnu har resultaterne af denne propaganda for at skaffe arbejdskraft ikke stået i forhold til indsatsen, og her drejer det sig om arbejde, der ikke kræver særlige faglige kvalifikationer, men arbejde, der, hvis det modtages, vil kunne indebære tilbud om videre uddannelse.

Det gælder for den kgl. grønlandske handel, som det gælder for Grønlands tekniske organisation, og jeg vil da gerne her nævne, at i den indberetning, der fra Grønlands tekniske organisation blev afgivet til landsrådet i fjor, blev det anført, at man i 1964 kun modtog 128 tilbud på arbejdskraft, og af disse 128 førte de 103 til ansættelse. I 1965 havde man 133 ansøgninger, men kun 86 førte til ansættelse. Det skyldes et frafald blandt ansøgerne på ikke mindre end 31; de øvrige ansøgere var for unge eller uegnet til vejarbejde eller skibsløsning. Men i sin beretning siger Grønlands tekniske organisation videre, at de seneste erfaringer har vist, at vanskelighederne ved at få

denne arbejdskraft, vanskelighederne ved at forøge tilgangen i det ønskede omfang, skyldes, at der er sket en betydelig tilgang af grønlandsk arbejdskraft til lokale mestre, der allerede i 1965 beskæftigede omkring 800 grønlandske arbejdere.

Med hensyn til de tal, jeg nævnte før om ansøgninger og ansættelser, som kun andrager omkring 100, vil jeg for en ordens skyld undersøge, at det alene drejer sig om tilgang og naturligvis ikke er udtryk for, hvad der anvendes af grønlandsk arbejdskraft. Når det drejer sig om arbejdskraft i Grønland til bygge- og anlægsarbejder, har man opgjort, at den grønlandske arbejdskraft er ganske betydelig i forhold til den udsendte. Over den udsendte arbejdskraft — jeg tænker her på sæsonarbejdere, på udsendte håndværkere — har man foretaget en beregning, der viser, at omregnet i mandmåneder har den udsendte arbejdskraft udgjort 12.000 mandmåneder, medens den grønlandske arbejdskraft inden for denne sektor har udgjort 14.000 mandmåneder; altså 20 pct. mere grønlandsk arbejdskraft end udsendte arbejdere. Jeg håber, at disse tal vil være vejledende og oplysende ikke mindst for den ikke ualmindelige opfattelse, at grønlandske arbejdere kun er tilskuere til det, der foregår i Grønland.

Per Hækkerup: Efter de udførlige svar, ministrene har givet til debatten, har jeg for mit vedkommende ikke ret meget at føje til. Til hr. Poul Hartling vil jeg sige, at jeg føler mig unægtelig skuffet over, at hr. Poul Hartling fortsætter den, jeg vil kalde det skrækkampagne, som har været iværksat. Når hr. Poul Hartling taler om, at regeringen spiller hasard med erhvervslivets interesser, og at erhvervslivet rammes af det, der gennemføres, så har jeg vel forståelse for — selv om det ikke er noget, jeg selv praktiserer — at man kan komme ind på agitationens overdrev, men jeg synes alligevel, hr. Poul Hartling skulle tænke på, at i en saglig debat virker det ikke så godt. Når hr. Poul Hartling dernæst taler om den frygt, som jeg forstår man i venstre nærer for, at det, hr. Poul Hartling kalder bindingen til SF, altså socialdemokratiets binding til SF, kan sønderslå forudsætningerne for dansk medlemskab i fællesmarkedet, så tror jeg, jeg kan berolige hr. Poul